

Sygn. akt VU 599/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Mariola Mastalerz

Protokolant st. sekr. sądowy Ilona Królikiewicz

po rozpoznaniu w dniu 2 lipca 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku **J. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.**

o prawo do wypłaty emerytury

na skutek odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 20 marca 2013r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 599/13

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 20 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił uchylenia decyzji z dnia 4 października 2011 r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza wnioskodawczyni J. B. prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 31 października 2012r.

W dniu 11 kwietnia 2013 r. J. B. wniosła odwołanie od tej decyzji, w którym wniosła o uchylenie decyzji i wypłatę zaległej emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 31 października 2012r. wraz z odsetkami, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku w sprawie K 2/12.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. B., urodzona w dniu (...), złożyła w dniu 12 listopada 2008r. wniosek o przyznanie emerytury. Wnioskodawczyni była wówczas zatrudniona w (...)

Decyzją z dnia 25 listopada 2008r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał J. B. prawo do emerytury od dnia 1 listopada 2008r. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wnioskodawczyni wypłatę emerytury z powodu kontynuowania zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

(dowód: wniosek emerytalny – 1-4 akt emerytalnych, decyzja – k. 33-34 akt emerytalnych, zaświadczenia– k. 9-14 akt emerytalnych)

W dniu 10 kwietnia 2009r. J. B. wniosła o przeliczenie emerytury, przeliczenie stażu pracy i wznowienie wypłaty emerytury.

(dowód: wniosek – k. 43 akt emerytalnych)

W uwzględnieniu tego wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 16 kwietnia 2009r. zmienił staż pracy i podstawę wymiaru emerytury oraz podjął wypłatę emerytury wnioskodawczyni od dnia 1 kwietnia 2009r. Świadczenie emerytalne stosownie do obowiązujących przepisów zostało zmniejszone z uwagi na osiągnięty przez wnioskodawczynię przychód.

(dowód: decyzja z dnia 16.04.2009r. – k. 61-62 akt emerytalnych)

Decyzją z dnia 3 czerwca 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. podjął wypłatę emerytury w pełnej wysokości od dnia 1 czerwca 2011 roku z powodu ukończenia przez wnioskodawczynię 60 lat.

(dowód: decyzja z dnia 3.06.2011 r. k. 91-92 akt emerytalnych)

Decyzją z dnia 4 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. zawiesił wnioskodawczyni J. B. prawo do emerytury od dnia 1 października 2011 roku z powodu kontynuowania zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

(dowód: decyzja - k. 113-114 akt emerytalnych)

W dniu 28 listopada 2012 roku J. B. wniosła o podjęcie wypłaty emerytury w związku z rozwiązaniem z dniem 27 listopada 2012 roku umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą tj. (...)

(dowód: wniosek k. 127 akt emerytalnych, świadectwo pracy k. 128 akt emerytalnych)

Decyzją z dnia 4 stycznia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał wnioskodawczyni J. B. emeryturę od dnia 1 listopada 2012 roku.

(dowód: decyzja z dnia 4.01.2013r. k. 14 akt emerytalnych plik II)

W dniu 18 grudnia 2012 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o wypłatę emerytury za okres od 1 października 2011 roku do 31 listopada 2012 roku wraz z odsetkami, powołując się na wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku sygn. akt K 2/12.

(dowód: wniosek k. 17 akt emerytalnych plik II)

Decyzją z dnia 20 marca 2013r. (zaskarżoną) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił uchylecia decyzji z dnia 4 października 2011 roku w części w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 31 października 2012 roku.

(dowód: decyzja z dnia 20.03.2013r. – k. 23 akt emerytalnych plik II)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwolanie jest nieuzasadnione.

Wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury - decyzją z dnia 25 listopada 2008r. – poczynając od dnia 1 listopada 2008r. (tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek o emeryturę)

W okresie od dnia 1 lipca 2000r. do dnia 7 stycznia 2009r. (a zatem w dacie nabycia prawa do emerytury przez wnioskodawczynię) treścią ryzyka emerytalnego oprócz osiągnięcia wieku emerytalnego było zaprzestanie pracy.

Przepis art. 103 ustęp 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 ze zm) stanowił bowiem, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Wpłata emerytury była zatem uzależniona od uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą.

Z dniem 8 stycznia 2009r. przepis art. 103 ustęp 2a został uchylony, a prawo do emerytury zależało li tylko od osiągnięcia wieku emerytalnego. I taki stan prawny obowiązywał aż do wejścia w życie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, czyli do dnia 31 grudnia 2010 roku.

Od 1 stycznia 2011 roku do powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach został dodany – przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) – art. 103a, który stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Zgodnie z art. 28 powołanej wyżej ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. przed 1 stycznia 2011 roku przepis art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS stosuje się począwszy od 1 października 2011 roku.

To właśnie te przepisy były podstawą prawną wstrzymania przez organ rentowy wypłaty emerytury wnioskodawczyni z dniem 1 października 2011r., wobec kontynuowania przez nią stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą bez jego uprzedniego rozwiązania.

W wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku w sprawie K 2/12 (Dz. U. 2012/1285) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z dniem 22 listopada 2012 roku, tj. z dniem publikacji tego wyroku w Dzienniku Ustaw, art. 103a w związku z art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, został wobec osób, które nabyły prawo do emerytury w reżimie prawnym niewymagającym rozwiązania stosunku pracy uznany za niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

Wyrok ten nie zmienia sytuacji wnioskodawczyni, gdyż prawo do emerytury nabyła ona **z dniem 1 listopada 2008r.**, a zatem w stanie prawnym, w którym obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, będący w swej treści odpowiednikiem aktualnie obowiązującego art. 103a ustawy emerytalnej. Przepis ten stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał ją bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Tymczasem wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 2/12 dotyczy osób, które nabyły prawo do emerytury w okresie, w którym wypłata emerytury nie była uzależniona od zaprzestania zatrudnienia czyli w okresie **od dnia 8 stycznia 2009r. do dnia 31 grudnia 2010r.**

Z powyższego wynika, że w reżimie prawnym, w którym J. B. nabyła prawo do świadczenia emerytalnego, nie było możliwości pobierania tegoż świadczenia bez rozwiązania stosunku pracy z ostatnim pracodawcą, dlatego też emerytura skarżącej została zawieszona.

W przedmiocie zaś zgodności z Konstytucją przepisu art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, obowiązującego od dnia 1 lipca 2000 roku do 7 stycznia 2009 roku, na podstawie którego zawieszono wnioskodawczyni prawo do emerytury wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 7 lutego 2006 roku SK 45/04 (OTK – A 2006, nr 2, poz. 15). Trybunał Konstytucyjny uznał, że przepis ten jest zgodny z Konstytucją, nie narusza zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zasady niedziałania prawa wstecz, zasady ochrony praw nabytych, czy obowiązku wprowadzania zmian do systemu prawnego z zachowaniem odpowiedniego *vacatio legis*. Trybunał uznał tym samym, że ustawodawca ma prawo uzależnić podjęcie wypłaty emerytury od uprzedniego rozwiązania stosunku pracy, a rozwiązanie to, wbrew twierdzeniom skarżącej, nie narusza zasady równości. W uzasadnieniu wskazał, że do ustawodawcy należy precyzyjne określenie kryteriów nabycia i korzystania z prawa do emerytury. Ma on przy tym szeroki zakres swobody pod warunkiem poszanowania istoty konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego. Wobec przedstawionej istoty konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego, Konstytucja nie zawiera nakazu zagwarantowania świadczeń emerytalnych osobom kontynuującym działalność zawodową. W tym kontekście rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą stanowi cechę istotną, uzasadniającą efektywne korzystanie z prawa do świadczeń emerytalnych. Osoby, które postanowiły nie rozwiązywać stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, nie mają wspólnej cechy istotnej z punktu widzenia realizacji prawa do emerytury.

Konkludując, skarżąca nie może powoływać się na zasadę ochrony praw nabytych, gdyż nabyła prawo do emerytury w reżimie prawnym ukształtowanym przez treść art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, uniemożliwiającym pobieranie świadczenia emerytalnego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy, którego konstytucyjność była przez Trybunał badana.

Skoro wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury w okresie, w którym wypłata świadczenia była uzależniona od zaprzestania zatrudnienia, to warunkiem niezbędnym do podjęcia wypłaty emerytury było rozwiązanie przez nią stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, także w okresie od października 2011 do 31 października 2012r.

Sytuacji prawnej wnioskodawczyni nie zmienia także fakt podjęcia przez organ rentowy wypłaty jej emerytury z dniem 1 kwietnia 2009r., z uwagi na uchylene art. 103 ustęp 2a ustawy (decyzja z dnia 16 kwietnia 2009r.). Podjęcie wypłaty emerytury nie oznacza, że z tym dniem wnioskodawczyni ponownie nabyła prawo do emerytury na nowych zasadach. Prawo do emerytury nabywa się tylko raz z chwilą ziszczenia się ryzyka emerytalnego, co w przypadku J. B. nastąpiło z dniem 1 listopada 2008r.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy- Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.